

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Protocolului adoptat la Strasbourg, la 10 octombrie 2018, semnat de România la 26 iunie 2020, de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg, la 28 ianuarie 1981

Secțiunea a 2-a

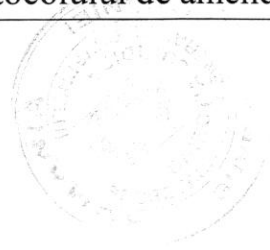
Motivul emiterii actului normativ

Proiectul de act normativ a fost inițiat în vederea exprimării consimțământului României de a deveni parte la Protocolul de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, semnată de România la 18 martie 1997, adoptat la Strasbourg la 18 mai 2018, semnat de România la 26 iunie 2020, în conformitate cu prevederile art.19 din Legea nr.590/2003 privind tratatele.

1. Descrierea situației actuale

Convenția Consiliului Europei pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal ("Convenția 108"), adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, semnată de România la 18 martie 1997 și ratificată prin Legea nr. 682/2001, este singurul acord multilateral cu caracter juridic obligatoriu în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Obiectivul Convenției este protejarea dreptului la viață privată, aceasta prevăzând încorporarea de către părți, în legislațiile lor naționale, a măsurilor necesare pentru a se garanta că tuturor persoanelor le sunt respectate drepturile omului în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. Convenția 108 a fost deschisă spre semnare în 1981, cu mult timp înainte de era internetului și a comunicațiilor electronice, iar evoluțiile tehnologice și globalizarea informațiilor au adus provocări noi în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal. În consecință, obiectivul Protocolului de amendare

este modernizarea Convenției 108, prin intermediul acestuia urmând a se oferi soluții la provocările digitalizării.

Amendarea Convenției a avut în vedere contextul mai larg al diferitelor reforme paralele ale instrumentelor internaționale de protecție a datelor, negocierile desfășurându-se în perioada 2012-2016.

În ceea ce privește, în special, pachetul de reforme privind protecția datelor în UE, lucrările s-au desfășurat în paralel, și s-a acordat cea mai mare atenție asigurării coerenței între cele două cadre juridice. Cadrul UE privind protecția datelor oferă substanță, amplifică principiile Convenției 108 și ia în considerare aderarea UE la Convenția 108.

Protocolul de amendare a Convenției a fost adoptat de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 18 mai 2018 și a fost deschis pentru semnare începând cu 10 octombrie 2018. La 26 iunie 2018, Consiliul Uniunii Europene a adoptat decizia prin care a autorizat Statele Membre să semneze, în interesul Uniunii Europene, acest nou instrument. Protocolul a fost semnat de România la 26 iunie 2020.

Protocolul va intra în vigoare odată ce toate Părțile își vor fi depus instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare, la Secretarul General al Consiliului Europei. Dar, având în vedere numărul mare de Părți, Protocolul de amendare permite “intrarea în vigoare parțială”, după cinci ani, în cadrul unui grup mai mic de Părți, odată ce minim 38 de Părți își vor fi exprimat consimțământul de a-și asuma obligații în temeiul acestuia. Intrarea în vigoare a Protocolului va permite aderarea, în viitor, a Uniunii Europene.

2. Schimbări preconizate

Prin ratificarea Protocolului de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, România va deveni parte la Convenția 108 modernizată, fapt ce va consolida modul în care aceasta va proteja dreptul la viață privată, cu toate implicațiile și obligațiile aferente.

Nu sunt necesare modificări ale legislației interne, obligațiile prevăzute de Protocol fiind deja preluate prin legislația UE în materie, transpusă de România. Prevederile Convenției pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automată a datelor cu caracter personal (Convenția 108) modernizată sunt în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul General privind Protecția Datelor).

Modernizarea normelor la nivelul Consiliului Europei a coincis cu reforma legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal la nivelul Uniunii Europene. Procesul de

revizuire a urmărit cele două mari obiective, respectiv să răspundă provocărilor la adresa vieții private, ca rezultat al utilizării noilor tehnologii în domeniul comunicațiilor, și să sublinieze importanța mecanismului de follow-up cu privire la implementarea principiilor stabilite prin Convenția 108.

Principalele noutăți aduse de Convenția 108 modernizată prin Protocolul de amendare se referă la următoarele aspecte: principiul proporționalității, în special minimizarea datelor, principiul responsabilității (accountability), în mod particular responsabilizarea operatorilor și a persoanelor împuternicite de operatori, asigurarea protecției datelor cu caracter personal începând cu momentul conceperii (privacy by design), obligația de a notifica autorității de supraveghere încălcările securității datelor cu caracter personal, garanții suplimentare pentru persoanele vizate cum ar fi dreptul de a nu face obiectul unei decizii bazate exclusiv pe prelucrare automată, dreptul la opoziție, posibilitatea organizațiilor internaționale de a adera la Convenția 108 modernizată.

Textul revizuit continuă să impună un „nivel de protecție adecvat” în cazurile în care datele cu caracter personal sunt comunicate sau dezvăluite destinatarilor care nu sunt sub jurisdicția unei părți la Convenție, recunoscând că această regulă a promovat elaborarea legilor privind protecția datelor în întreaga lume.

Referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal, principiile de bază pentru protecția datelor cu caracter personal, respectiv principiile transparenței, proporționalității, responsabilității, minimizării datelor, asigurarea protecției datelor cu caracter personal începând cu momentul conceperii (privacy by design) etc. sunt acum recunoscute ca elemente cheie ale mecanismului de protecție și au fost integrate în instrumentul modernizat.

Totodată, a fost extinsă lista categoriilor speciale de date cu caracter personal pentru a include datele genetice și datele biometrice, precum și datele care dezvăluie apartenența la sindicate sau originea etnică.

În ceea ce privește securitatea datelor, a fost introdusă obligația de a notifica fără întârziere orice încălcare a securității.

În același timp, scopul regimului fluxului transfrontalier este acela de a se asigura că informațiile prelucrate inițial în jurisdicția unei părți rămân întotdeauna protejate de principiile adecvate de protecție a datelor.

Fluxurile de date între părți nu pot fi interzise și nu fac obiectul unei autorizări speciale, deoarece toate acestea, prin raportare la baza comună a dispozițiilor privind protecția datelor prevăzute în Convenție, oferă un nivel de protecție considerat adecvat. Cu toate acestea, există o excepție și anume atunci când există un risc real și grav ca un astfel de transfer să conducă la eludarea prevederilor Convenției.

Referitor la autoritățile de supraveghere, prin raportare la art. 1 din Protocolul adițional, Convenția 108 modernizată completează lista competențelor autorităților cu o prevedere care vizează obligația acestora de a furniza informații și de a consilia toate părțile implicate (persoane vizate, operatori, persoane împuternicite de operatori). De asemenea, Convenția 108 modernizată permite autorităților de supraveghere să ia decizii și să impună sancțiuni. În plus, se reamintește faptul că autoritățile de supraveghere ar trebui să fie independente în exercitarea acestor sarcini și competențe, și abordează și aspectele care țin de cooperarea între acestea și asistența reciprocă.

În conformitate cu prevederile art. 38 din Protocol, de la data intrării sale în vigoare, declarațiile depuse de Statele Părți în conformitate cu articolul 3 din Convenția 108, încetează să mai producă efecte.

Cu ocazia depunerii instrumentului de ratificare a Convenției, România a făcut următoarele declarații, care nu vor mai produce efecte de la data intrării în vigoare a Protocolului pentru România:

1. La art. 3 pct. 2 lit. a):

"Prezenta convenție nu se aplică prelucrărilor de date cu caracter personal care fac parte dintr-un sistem de evidență, atunci când:

a) sunt efectuate în cadrul activităților din domeniul apărării naționale și siguranței naționale, desfășurate în limitele și cu restricțiile stabilite de lege;

b) prelucrarea privește date obținute din documente accesibile publicului, conform legii;

c) sunt efectuate de către persoanele fizice exclusiv pentru uzul lor personal, dacă datele în cauză nu sunt destinate a fi dezvăluite."

2. La art. 3 pct. 2 lit. b):

"Prezenta convenție se va aplica în egală măsură prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate în cadrul activităților sale legitime de către o fundație, asociație sau de către orice altă organizație cu scop nelucrativ și cu specific politic, filozofic, religios sau sindical, cu condiția ca persoana vizată să fie membră a acestei organizații sau să întrețină cu aceasta în mod regulat relații care privesc specificul activității organizației și ca datele să nu fie dezvăluite unor terți fără consimțământul persoanei vizate."

3. La art. 3 pct. 2 lit. c):

"Prezenta convenție se aplică și prelucrărilor de date cu caracter personal efectuate prin alte mijloace decât cele automate, care fac parte dintr-un sistem de evidență sau care sunt destinate a fi incluse într-un asemenea sistem.

Autoritatea națională competentă este instituția Avocatul Poporului."

3. Alte informații

Convenția modernizată (deschisă participării tuturor statelor lumii, nu doar a celor membre ale Consiliului Europei) include garanții în mare parte similare cu cele

reglementate prin dreptul UE. Astfel, această Convenție va contribui la promovarea generală a standardelor UE în domeniul protecției datelor.

Totodată, este important ca SM UE să aplice deopotrivă Convenția modernizată și dispozițiile dreptului UE relevant, ceea ce presupune aplicarea concomitentă și coerentă a celor două cadre normative. Notăm, în context, că, în Convenția modernizată, (spre deosebire de textul actual), se prevede o exceptare a părților „care sunt supuse normelor de protecție armonizate, comune statelor care fac parte dintr-o organizație regională cu caracter internațional” de la aplicarea normelor privind fluxul liber de date. Acest lucru va asigura aplicarea coerentă a celor două cadre normative de către SM UE, indiferent de condițiile privind transferurile internaționale prevăzute în temeiul legislației UE privind protecția datelor.

Suplimentar, actuala Convenție nu prevede posibilitatea aderării organizațiilor internaționale. Protocolul de amendare schimbă acest lucru și, prin urmare, intrarea sa în vigoare creează premisele pentru aderarea în viitor a UE la Convenție.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Nu este cazul.

1.1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Nu este cazul.

4. Impact asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul.

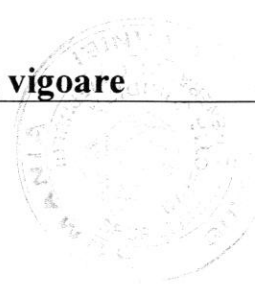
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

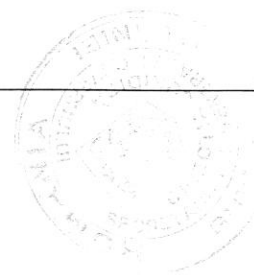
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 5-a

Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.188/2021. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea actului normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ va fi afișat pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, conform prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Autoritatea Națională de Supraveghere a Datelor cu Caracter Personal este desemnată ca autoritate responsabilă de monitorizarea aplicării Convenției 108, în conformitate cu art. 15 din Convenție.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege, pentru ratificarea Protocolului adoptat la Strasbourg, la 10 octombrie 2018, semnat de România la 26 iunie 2020, de amendare a Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg, la 28 ianuarie 1981, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

FLORIN-VASILE CITU

